

Så får vi fler pojkar att
lyckas i skolan

Fredrik Zimmerman

Tabell 1: Genomsnittligt meritvärde i avgångsbetyg från grundskolan efter kön läsåren 2020/21.

Genomsnittligt meritvärde efter kön	Flickor	Pojkar
	244,4	220,3

Tabell 2: Genomsnittligt meritvärde i avgångsbetyg från grundskolan efter kön och föräldrars utbildningsnivå läsåren 2020/21.

	Flickor	Pojkar
Föräldrarna har högst förgymnasial utbildning	176,8	156,3
Föräldrarna har högst gymnasial utbildning	222,3	197,1
Föräldrarna har eftergymnasial utbildning	265	241,8

Tabell 3: Genomsnittligt meritvärde i avgångsbetyg från grundskolan efter kön och nationell bakgrund 2020/21.

	Flickor	Pojkar
Eleven född utomlands, invandrat för mer än 4 år sedan	242,0	217,1
Eleven född i Sverige och båda föräldrar födda utomlands	240,0	217,5
Eleven född i Sverige och båda föräldrar födda i Sverige	253,0	228,8

Viktigt att jag lär känna läraren

- **Mirjam:** Vi fick ju en ny lärare. Och det känns som varenda gång man får ny lärare så behöver jag typ veta hur de tänker, hur de betygsätter. Sedan måste jag tänka på hur man måste vara och sånt där.
- **Fatima:** Alla rättar så olika, man vet inte liksom.
- **Mirjam:** Först så går det ner, sedan poff (gör uppåtrörelser med armen i meningen att det går allt bättre).

Viktigt att läraren lär känna mig

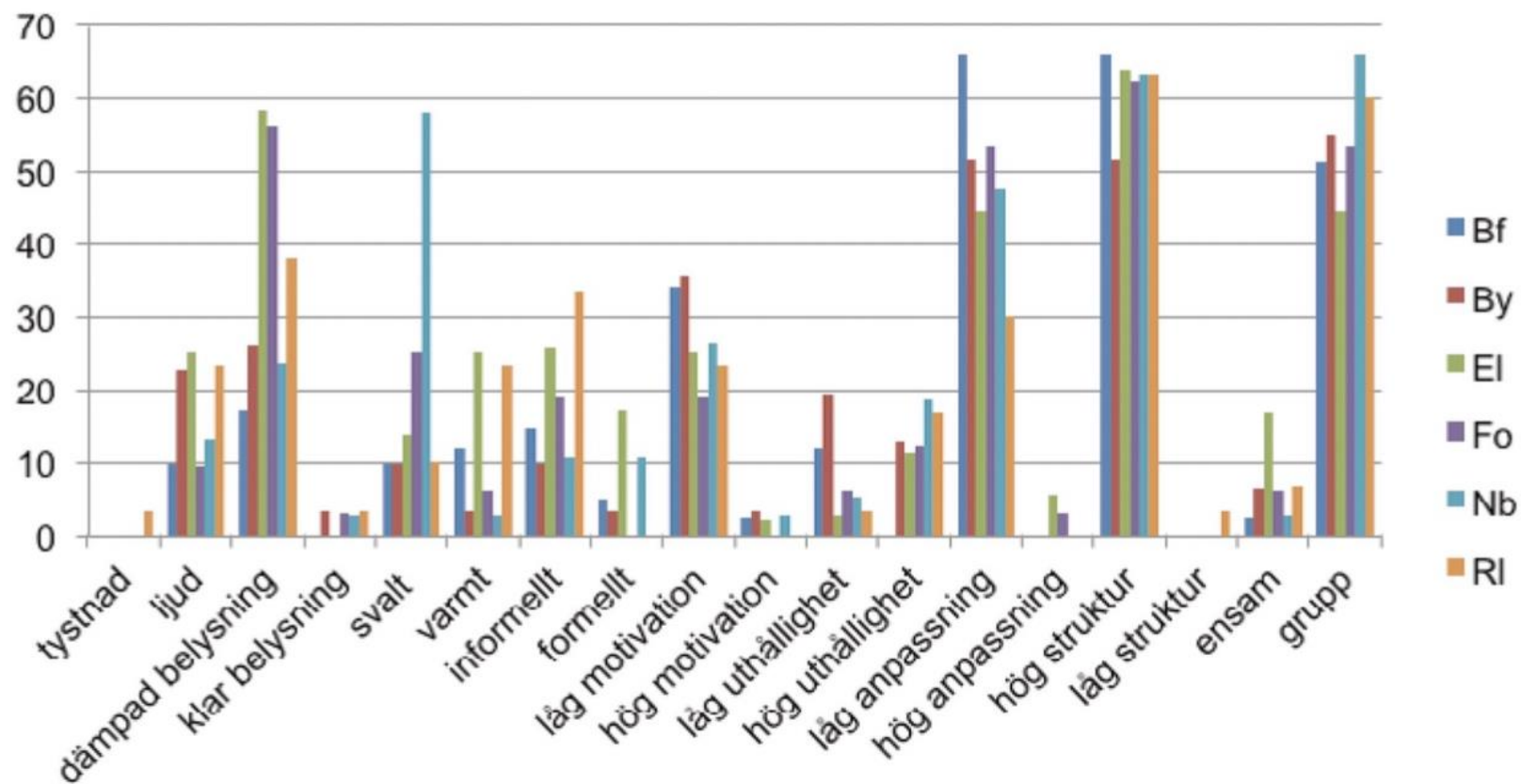
- **Oscar:** Vi har varit med samma lärare så mycket, så blir det lite såhär, går man till en lektion så har man en ny lärare varje lektion. Här har man samma hela tiden. Så det blir ju att. Hon förstår en mer typ. För att hon har lärt känna en bättre än vad alla andra lärare kan göra.
- **Fredrik:** Förklarar dom på något annat sätt än vad andra lärare gör?
- **Oscar:** Efter ett tag så gör dom ju det för att dom lär sig vad som är ditt sätt att lättast att ta in på.

- **Fredrik:** Hur upplever ni att de andra i skolan ser på er?
- **Oscar:** Vet inte hur man ska sätta det i ord.
- **Elias:** Nej.
- **Oscar:** Vi är bara varelser.
- **Elias:** Kloakråttor.
- **Oscar:** Neandertalare.
- **Elias:** Ja.

Fredrik. Har du känt att matte är något jag inte kan lära mig?

Oliver: Jo, många gånger. Men nu när jag fick den hära (läxhjälpen), så då känner jag ändå, att jag kan lära mig.

Figur 2a. Procentuell fördelning av lärstilspreferenser

- Ett stöd som skolan kan ge dessa elever är att dela upp uppgifter i mindre delar, så att eleverna kan hantera en komponent i taget
- Läraren bör anpassa sitt sätt att kommunicera, så att hen inte introducerar för mycket material på en gång och ger eleven regelbundna påminnelser om vad de behöver göra härnäst
- Läraren bör också upprepa ny information och hjälpa eleverna ansluta den till det de redan vet
- Dessutom bör läraren uppmuntra eleverna att ställa frågor när de känner sig förlorade i all information

”Det är lätt att föreställa sig hur dålig prestation i dessa grundläggande färdigheter leder till minskad motivation för vidare övning och inläring, och därigenom fortsätter den onda cirkeln av demotivation. Utbildningssystemet kan också förvärra dessa könsskillnader om inte anpassade undervisningsmetoder initieras.”

Gabriel går fram till Axel som sitter på främsta raden till vänster och säger till honom att hänga med och sätta sig längre bak. Axel säger nej och säger att han hör bättre där han sitter (nästan hela första raden är full av pojkar). Gabriel ber Axel flera gånger att gå med upp (nu ber han, innan sa han till). Till slut drar Gabriel i Axel så att han ska gå med, men Axel stretar emot och sitter kvar. Gabriel ger upp och går själv och sätter sig högre upp i den stora hörsalen.

Jag kikar runt i salen när lektionen startar och ser att han är den enda eleven som sitter ensam i salen. När Gabriel hade satt sig ned flyttade jag mig närmare honom. Så fort lektionen har startat tar Gabriel fram sin mobil och börjar kika på den. Efter ett tag sätter Gabriel hörlurar i öronen och börjar lyssna på musik. Sittandes rör han sin kropp i takt med basen från musiken. Jag hör basen för att jag sitter nära, men musiken verkar inte höras av någon annan i salen så han stör ingen. Han sitter på detta sätt i stort sett hela lektionen tills han tillsammans med alla andra går ut efter lektionens slut.

Skolan upplevs inte som en framkomlig väg

- Om pojken inte ger sig in i tävlingen kan han inte förlora
- Om pojken struntar i provet kan han inte misslyckas
- Pojken skyddar sin självbild i en social miljö som värdesätter kompetens

Känner ni att ni kan fråga om hjälp?

- **Lucas:** Asså...Oftast så...Jag frågar inte lärarna så mycket om hjälp om jag kör fast utan... Det är väl bäst om dom kommer å frågar hur det går. Så frågar de om någon uppgift men... Det är inte ofta jag frågar om hjälp om jag inte fattar.
- **Leo:** Nej, jag gillar inte...
- **Filip:** Jag hoppar bara över.
- **Leo:** Jag gillar inte att fråga om hjälp.

- **Lucas:** På lektionerna brukar vi oftast bara... Gå in i min egen bubbla och tänker inte så mycket vad som händer runt om.

Tydlighet och struktur

- **Liam:** Kerstin har mer struktur, går igenom så man fattar liksom. Det fäster. Martin är mer; Kan ni det här? Ingen svarar, han antar att det är ja. Sen kommer provet och ingen fattar.
- **William:** Men det är egentligen våran egna fel om inte vi svarar.
- **Liam:** Jag vet, men det är lärarens ansvar också.
- **William:** Ja men han säger ju och ingen svarar. Vad ska han göra? Han kan ju inte säga det femton gånger tills någon svarar
- **Noah:** Det gör ju Kerstin.
- **William:** Nej inte femton gånger.
- **Noah:** Hon blir arg.
- **William:** Nej.
- **Noah:** Jo, om folk inte svarar bankar hon i bordet.
- **William:** Det har hon aldrig gjort när jag har haft henne.

Pluggkultur

- Ett gäng pojkar sitter runt ett bord och pratar om fotbollsspelare som spelat i det mest framgångsrika lokala laget och blivit fotbollsproffs. De uttryckte förvåning när en av pojkarna inte visste vilka fotbollsspelarna var. När de slutat att prata fotboll återgick de till studierna. Jag sitter i hörnet i rummet vid ett annat bord. Efter ett tag kommer en pojke fram till pojkarna som sitter runt bordet. Den nya pojken sätter sig inte ned utan frågar om de sett filmen om vatten (de arbetar med ämnet vatten i naturvetenskapen, hur det renas så att vi kan dricka det och dylikt). En av pojkarna svarar att han sett den. Den nya pojken frågar om filmen var bra. Han får som svar att man lärde sig ganska mycket av den. "Okej, då ska jag se den."

Att skapa en pluggkultur bland pojkar

- **Hög vuxennärhet ute bland eleverna**

- Skapar möjligheten för positiva normer att konstrueras

- **Studieteknik**

- Pojkar lär sig att de kan *bli* bättre

Att skapa en pluggkultur bland pojkar

- **Tydliga uppgifter**

- Skolan blir *begriplig* för pojkar

- **Kontrollfunktioner**

- Pojkar får stöd med att fokusera på skolan

Pluggkultur

- **Sai:** Den här skolan har inte alls mycket sånt, det är mest positivt tycker jag.
- **Jacob:** Ifall det är nåt så tar dom tag i det på en gång.
- **Sai:** Det som är bra med det också är att lärarna dom, vad heter det, dom tar ju verkligen tag i det och löser det. Det är inte direkt att dom kommer och skäller ut dom utan dom hjälper till bara liksom

Pluggkultur

- **Sara:** Jag har inte märkt det någonting.
- **Lova:** Nej, inte jag heller. Det rättar ju till sig också de har ju gjort så att skolan inte ska bli lika mycket mobbing med glasväggar och det ska vara lätt att se in till rum och sådär. Så är lärarstationerna öppna så att man ser allt.
- **Sara:** Det är lärare överallt och så det är inte nån som kan få chansen att mobba någon heller.

Pluggkultur

- **Alexander:** Man får ett försprång om man går på den här skolan för att man fattar lite mer hur det går till.
- **Christopher:** Ja.
- **Amelia:** Man vet att man måste ta ansvar.
- **Christopher:** Man vet vad det innebär

Tack för mig!

FREDRIK ZIMMERMAN

VAD LÄRARE

OCH ANDRA VUXNA BEHÖVER VETA

FÖR ATT FLER

POJKAR

SKA LYCKAS

I SKOLAN

Liber
